

**Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 15.septembra noteikumos Nr.1056
"Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un
marķēšanas prasības un kontroles kārtība"**

Izdoti saskaņā ar
Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
11.panta trešās daļas 3.punktu

Izdarīt Ministru kabineta 2009.gada 15.septembra noteikumos Nr.1056 "Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasības un kontroles kārtība" (Latvijas Vēstnesis, 2009, 149.nr.; 2010, 93.nr.; 2012, 99.nr.; 2013,129.nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt noteikumu deleģējumu šādā redakcijā:
„Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 11.panta trešās daļas 3.punktu un Augu aizsardzības likuma 5.panta 5.punktu.”

2.Izteikt šo noteikumu I un II nodaļu šādā redakcijā:

„ **I Vispārīgās prasības**

1. Noteikumi nosaka:

1.1.lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasības, kā arī kontroles kārtību;

1.2.integrētās augu aizsardzības vispārīgos principus un prasības.

2.Noteikumu ievērošanas uzraudzību un kontroli veic Valsts augu aizsardzības dienests.

3.Noteikumu II nodaļā minētās augu aizsardzības prasības attiecas uz:

3.1.profesionālajiem augu aizsardzības līdzekļu lietotājiem, kas izmanto otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļus, kā arī uz tām personām, kam nav konsultanta apliecības vai profesionālā augu aizsardzības līdzekļu lietotāja apliecības darbībām ar otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļiem, bet kuras otrās reģistrācijas klases augu aizsardzības līdzekļu lietošanai izmanto šo personu sniegtos pakalpojumus;

3.2.pretendentiem, kuri vēlas reģistrēties Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā.

3¹. Noteikumu III nodaļas prasības attiecas uz pretendentiem, kuri vēlas reģistrēties Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā.

II Integrētās augu aizsardzības vispārīgie principi un prasības

4. Šo noteikumu 3.punktā minētās personas augu aizsardzības pasākumu īstenošanā ievēro šajā nodaļā minētās prasības.

4¹. Kultūraugu audzēšanai veic nepieciešamos agrotehniskos pasākumus, lai nodrošinātu attiecīgajam kultūraugam optimālus augšanas apstākļus (piemēram, izvēlas piemērotu lauku, kultūrauga šķirni un augsnes apstrādes tehnoloģiju, optimālu sējas laiku, ievēro ražas novākšanas termiņu).

4². Katram kultūraugam izstrādā mēslošanas plānu, balstoties uz katra lauka augšņu agroķīmiskās izpētes vai augsnes analīžu rezultātiem, kas nav vecāki par septiņiem gadiem. Ja mēslošanas plāna izstrāde nepieciešama atbilstoši normatīvajiem aktiem par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem, to izstrādā balstoties uz agroķīmiskās izpētes datiem vai augsnes analīžu rezultātiem, kas atbilst normatīvajos aktos par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem noteiktajām prasībām. Nodrošina kultūraugiem līdzsvarotu mēslošanu agronomiski piemērotos termiņos saskaņā ar šo mēslošanas plānu, izmantojot mēslojumu, kura sastāvā ir mēslošanas plānā norādītās nepieciešamās barības vielas.

4³. Veic pasākumus, kas pēc iespējas saglabā derīgo kukaiņu un putnu mājvietas (piem., atsevišķus augošus krūmu pudurus, vecus kokus), lai aizsargātu derīgos organismus un veicinātu to vairošanos.

4⁴. Lai izlemtu par nepieciešamajiem augu aizsardzības pasākumiem:

4⁴.1. aktīvās veģētācijas periodā regulāri pārbauda konkrēto lauku un veic kaitīgā organisma izplatības dinamikas un augu attīstības novērojumus, kurus dokumentē saskaņā ar šo noteikumu 4⁹. punktu;

4⁴.2. izmanto dienesta mājas lapā publicēto vispārējo brīdinājuma sistēmu vai citu pieejamu informāciju par kaitīgā organisma parādīšanos un prognozi par tā attīstību;

4⁴.3. izmanto Latvijā pieejamos kaitēkļu un slimību kaitīguma sliekšņus, lai pieņemtu lēmumu par nepieciešamību lietot augu aizsardzības līdzekļus šo kaitīgo organismu ierobežošanai. Dienests mājas lapā publicē informāciju par Latvijā pieejamajiem kaitēkļu un slimību kaitīguma sliekšņiem.

4⁵. Pēc iespējas izmanto piemērotas un efektīvas bioloģiskās, mehāniskās vai agrotehniskās kaitīgā organisma ierobežošanas metodes. Ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus lieto tikai tādā gadījumā, ja iepriekšminēto metožu izmantošana nedod vēlamo rezultātu vai nav iespējama, t.i., kad ir sasniegts tāds kultūraugu bojājuma līmenis, pie kura iepriekšminēto metožu izmantošana radīs ražas zudumus.

4⁶. Lai novērstu kaitīgo organismu izplatīšanos, tīra noliktavas, glabātuves, iekārtas, tehniku, instrumentus.

4⁷. Ja iespējams, lieto mazāko augu aizsardzības līdzekļa reģistrēto devu.

4⁸. Lai izvairītos no iespējamās rezistences izveidošanās, augu aizsardzības līdzekli lieto, saskaņā ar norādēm marķējumā, attiecībā uz rezistences veidošanās riska ierobežošanu.

4⁹. Saimniecībā izveido uzskaites sistēmu, kurā norāda šādu informāciju par konkrētu lauku:

4⁹.1. lauka nosaukumu vai numuru un platību (ha vai m²);

4⁹.2. audzētā kultūrauga sugu un šķirni, priekšaugu;

4⁹.3. veiktos sēklas vai stādāmā materiāla sagatavošanas pasākumus. Ja izmantota kodne, tad norāda tās nosaukumu, devu, apstrādāto daudzumu, apstrādes datumu;

4⁹.4. sējas vai stādīšanas datumu, izsējas normu vai izstādīšanas biežību, sēklu iestrādes dziļumu;

4⁹.5. veikto agrotehnisko pasākumu, tā veikšanas datumu;

4⁹.6. veikto šo noteikumu 4³. punktā minēto pasākumu, tā veikšanas datumu;

4⁹.7. mēslošanai izmantotos līdzekļus (to veidu un devas fiziskajās vienībās, minerālmēslu pamatsastāvu, iestrādes datumu);

4⁹.8. kaļķošana vai ģipšošana izmantoto materiālu (devu, iestrādes datumu);

4⁹.9. šo noteikumu 4⁴.1. apakšpunktā minētās pārbaudes datumu un tajā novēroto:

4⁹.9.1. kultūrauga attīstības stadiju;

4⁹.9.2. kaitīgā organisma sastopamību;

4⁹.10. pielietotos augu aizsardzības pasākumus – mehāniskos, bioloģiskos, agrotehniskos, ķīmiskos (lietotā augu aizsardzības līdzekļa nosaukumu, devu, apstrādāto platību, apstrādes datumu un apstrādes pamatojumu);

4⁹.11. ražas novākšanas datumu, iegūtās ražas daudzumu;

4⁹.12. citus ar kultūrauga audzēšanu saistītos darbus (piemēram, augu barošanās diagnostiku, laistīšanu u.c).

4¹⁰. Persona trīs gadus glabā ar stādāmā materiāla, sēklu, augu aizsardzības līdzekļu, mēslošanas, kaļķošana un ģipšošanas līdzekļu iegādi saistītos dokumentus, augu pases vai etiķetes, sēklu sertifikātus, šo noteikumu 4⁹. punktā minētos uzskaites datus. Agroķīmiskās izpētes vai augšņu analīžu

rezultātus glabā līdz atkārtotai izpētei vai analīžu veikšanai un rezultātu saņemšanai.

4¹¹. Graudaugu vienu sugu vienā laukā bez augu maiņas audzē ne vairāk kā trīs gadus pēc kārtas.

4¹². Rapsi vienā laukā audzē ne biežāk kā vienu reizi četros gados.

4¹³. Zirņus un pupas (turpmāk – pākšaugi) vienā laukā audzē ne biežāk kā reizi trīs gados.

4¹⁴. Graudaugu audzēšanai izmanto kodinātu sēklas materiālu, kam pārbaudīta dīgtspēja.

4¹⁵. Rapša un kukurūzas audzēšanai izmanto sertificētu kodinātu sēklas materiālu.

4¹⁶. Dārzeņu un kartupeļu audzēšanai izvēlas tādus apstrādes veidus, kuri pēc iespējas mazāk sablīvē augsni un neveicina augsnes struktūras negatīvas izmaiņas.

4¹⁷. Baltajiem, sarkanajiem un Savoņas galviņkāpostiem, ziedkāpostiem, brokoļiem, Briseles kāpostiem, Pekinas un Ķīnas kāpostiem, kolrābjiem, kāļiem, rāceņiem, rutkiem, redīsiem (turpmāk – krustziežu dzimtas dārzeņi) – nepieciešama augu maiņa. Sējumos, kuros neizmanto augu maiņu, izmanto starpkultūras (izņemot krustziežu dzimtas augus).

4¹⁸. Atklātā laukā audzētus gurķus, kabačus, patisonus, ķirbjus, bietes, lapu dārzeņus, sīpolus, ķiplokus, puravus, tomātus, papriku, burkānus, selerijas, pētersīļus, pastinākus, dilles, ķimenes audzē vienā laukā ne biežāk kā reizi trīs gados.

4¹⁹. Burkānus, selerijas, pētersīļus, pastinākus, dilles, ķimenes neaudzē pēc kartupeļiem un laukos, kas inficēti ar nematodēm *Meloidogyne spp.*, *Pratylenchus spp.*, *Heterodera spp.*

4²⁰. Kartupeļus vienā laukā bez augu maiņas audzē ne vairāk kā trīs gadus pēc kārtas.

4²¹. Krustziežu dzimtas dārzeņu audzēšanai izmanto kodinātu sertificētu vai standarta sēklas materiālu.

4²². Biešu audzēšanai izmanto ar fungicīdiem kodinātu sertificētu vai standarta sēklas materiālu.

4²³. Burkānu, seleriju, pētersīļu, pastinaku, dilļu, ķimeņu audzēšanai, ja iespējams, izmanto ar fungicīdiem un insekticīdiem kodinātu sertificētu vai standarta sēklas materiālu.

4²⁴. Lapu dārzeņu, tomātu un paprikas audzēšanai izmanto sertificētu vai standarta sēklas materiālu.

4²⁵. Sīpolu, ķiploku, puravu audzēšanai izmanto sertificētu vai standarta sēklas materiālu.

4²⁶. Zemes tajā pašā vietā audzē ne vairāk kā četrus gadus pēc kārtas. Atkārtoti tajā pašā vietā zemes stāda ne ātrāk kā pēc triju gadu pārtraukuma. Ierobežojums neattiecas uz laukiem, kuros zemes tiek audzētas kūdras maisos un attiecīgi tiek mainīts substrāts.

4²⁷. Augļkokus un ogulājus audzē laukā ar piemērotu augsni un reljefu, un šķirnes izvēlas, ņemot vērā konkrētās dārza vietas klimatiskos apstākļus. Izvēlas piemērotu audzēšanas tehnoloģiju un veic koku veidošanu. Pirms daudzgadīgo stādījumu ierīkošanas veic augsnes sagatavošanu atbilstoši katras augļu koku vai ogulāju kultūras prasībām un nezāļu ierobežošanu.

4²⁸. Augļu koku un ogulāju stādīšanai izmanto pārbaudītu standarta vai sertificētu pavairojamo materiālu. Zemeņu audzēšanai izmanto pārbaudītu standarta, sertificētu vai pašaudzētu stādāmo materiālu, kas ņemts no speciāli ierīkota mātesaugu lauka.”

3. Noteikumu III nodaļas nosaukumu izteikt šādā redakcijā:

„III Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas vispārīgās prasības”

4.Svītrot šo noteikumu 6.punktu.

5.Papildināt noteikumu 7.punktu ar šādu redakciju:

„Augļu kokiem, avenēm un kazenēm ierīko balstu sistēmas.”

6. Papildināt noteikumu 9.punktu ar šādu redakciju:

”Zemenēm veic apdobju mulčēšanu ar salmiem vai citu piemērotu mulča materiālu, lai ierobežotu nezāles un uzlabotu ogu kvalitāti.”

7. Papildināt noteikumu 12.punktu ar šādu redakciju:

”Dzērvenēm katru gadu veic stīgu cirpšanu, ķemmēšanu, nopļaušanu un nezāļu ravēšanu. Krūmmellenēm veic krūmu retināšanu un vismaz vienu reizi sezonā izgriež bojātos zarus (galvenokārt rudens jauno dzinumumu izgriešana).”

8. Noteikuma 14.punkta izteikt šādā redakcijā:

”14. Dzērveņu un krūmmelleņu audzētājs mēslošanas plānu ir tiesīgs izstrādāt pamatojoties uz agroķīmisko pakalpojumu sniedzēju datiem, kas balstīti uz augšņu vai augu lapu audu analīžu rezultātiem, kas nav vecāki par vienu gadu.

9. Svītrot IV nodaļas nosaukumu.

10. Svītrot šo noteikumu 16. un 18.punktu.

11. Svītrot šo noteikumu 22.1. apakšpunkta otro teikumu.

12. Papildināt noteikumus ar 23¹.punktu šādā redakcijā:

”23¹. Veicot augu aizsardzības līdzekļu lietošanas kontroli, dienests katru gadu ne mazāk kā 5% apmērā reģistrā iekļauto personu saimniecībās ņem augu vai augu produktu paraugus atliekvielu analīzēm. Paraugus analizē akreditētā laboratorijā, kurai pesticīdu noteikšanas jomā ir ieviesta kvalitātes sistēma „Labas laboratorijas prakse”. Ja šīs pārbaudes rezultātā dienests konstatē pārkāpumu, tad persona, kuras saimniecībā ir konstatēts šis pārkāpums, sedz paraugu analīžu izmaksas pilnā apmērā.”

13. Svītrot šo noteikumu 32.2. apakšpunkta šādus skaitļus un vārdus ”4.1., 4.2., 4.3.apakšpunktā un”.

14. Izteikt 38.punktu šādā redakcijā:

” Šo noteikumu 23.¹ punktā minēto augu vai augu produktu paraugu ņemšanu un atliekvielu analīzes Valsts augu aizsardzības dienests nodrošina no 2015.gada 1.janvāra.

15. Izteikt Informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām šādā reakcijā:

” Tiesību normas ir saskaņotas ar Eiropas Komisiju un Eiropas Savienības dalībvalstīm atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 22.jūnija Direktīvai 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā.

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 21.oktobra Direktīvas 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai.”

16. Svītrot šo noteikumu 3. un 4. pielikumu.

Ministru prezidents

L.Straujuma

Zemkopības ministrs

J. Dūklavs

2014.24.01. 14:35

1508

D.Guste

67027217, Dace.Guste@zm.gov.lv